

Akademia Katolicka w Warszawie,
Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi

SYLABUS PRZEDMIOTOWY

Kierunek studiów	Teologia
Specjalność	Historia Kościoła
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	Historia Kościoła w starożytności i średniowieczu
Nazwa w języku angielskim	History of the Church in Antiquity and in the Middle Ages
Język wykładowy	polski
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów

2.a. Studia stacjonarne

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Praktyka	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
60				6	Sala dydaktyczna

3. Cele przedmiotu

1.	<p>Celem wykładu: jest zapoznanie słuchaczy z powstaniem i rozwojem Kościoła do pocz. XVI w. włącznie - w wymiarze terytorialnym, doktrynalnym i organizacyjnym. Uczestnicy wykładu poznają problematykę związaną z kształtowaniem się doktryny chrześcijańskiej, powstaniem i rozwojem głównych herezji, działalnością chrystianizacyjną i misyjną Kościoła, kształtowaniem się głównych form życia religijnego, przeobrażeniami politycznymi i religijnymi po załamaniu się Cesarstwa Zachodniego, walką papieża i cesarstwa o prymat w świecie chrześcijańskim, procesami, które doprowadziły do rozpadu jedności Kościoła. Omówione też zostaną zagadnienia związane z reformą gregoriańską i jej realizacją w poszczególnych krajach, kryzysem Kościoła, prowadzącym do Wielkiej Schizmy Zachodniej oraz wysiłkami zmierzającymi do jego przezwyciężenia. Zasadniczym celem wykładów będzie ukazanie znaczenia chrześcijaństwa i Kościoła w ukształtowaniu cywilizacji łacińskiej i tożsamości kulturowej Europy.</p>
----	---

4. Wymagania wstępne

1.	Znajomość elementarnych zjawisk i wydarzeń z zakresu historii powszechnej i historii Polski na poziomie szkoły średniej.
----	--

5. Przedmiotowe efekty kształcenia

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7 PRK
TMA_W01	Wykazuje podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, szczególnie w zakresie nauk biblijnych, teologii systematycznej i historii Kościoła	P7S_WG
TMA_W05	Wyjaśnia kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	P7S_WG
TMA_W15	Charakteryzuje procesy zmian zachodzące w kręgu kultur będących pod wpływem chrześcijaństwa, zwłaszcza w odniesieniu do roli chrześcijaństwa w kształtowaniu się kultury Europy	P7S_WG
TMA_W21	Prezentuje wiedzę na temat religii monoteistycznych (judaizmu, chrześcijaństwa, islamu) oraz ich instytucji religijnych i kulturalnych	P7S_WG
TMA_W22	Podaje przykłady powiązania treści z teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza naukami humanistycznymi, społecznymi i prawnymi	P7S_WK

TMA_U03	Wykazuje podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i prawnych	P7S_UW P7S_UO
TMA_U08	Wskazuje sposoby samodzielnego zdobywania wiedzy i poszerzania umiejętności badawczych	P7S_UO P7S_UW
TMA_K05	W swych wypowiedziach dowodzi uczestnictwa w życiu kulturalnym, religijnym i społecznym	P7S_KK
TMA_K10	Wskazuje możliwości włączenia się w działania na rzecz zachowania dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu, kraju i Europy	P7S_KO

6. Treści kształcenia

L.p.	Tematyka wykładów
1.	Przygotowanie, założenie i rozszerzanie się chrześcijaństwa w I wieku po Chr.
2.	Rozwój terytorialny chrześcijaństwa w II – IV w. po Chr.
3.	Prześladowania chrześcijan.
4.	Anachoretyzm egipski.
5.	Cenobityzm egipski w IV – V w..
6.	„Reguły” św. Bazylego.
7.	Monastycyzm syryjski.
8.	Początki monastycyzmu na Zachodzie.
9.	Początki i rozwój gnostycyzmu.
10.	Doktryna chrześcijańska w II i III w. Działalność szkoły katechetycznej w Aleksandrii i Antiochii. Problemy doktrynalne Kościoła zachodniego
11.	Spory doktrynalne: arianizm, apolinaryzm, nestorianizm.

12.	Spory doktrynalne: monofizytyzm i monoteletyzm.
13.	Spory doktrynalne na Zachodzie (donatyzm, pryscylianizm, pelagianizm, semipelagianizm).
14.	Kościół w okresie załamania się Cesarstwa Zachodniego.
15.	Państwo Franków i Kościół. Powstanie Państwa Kościelnego.
16.	Chryścianizacja i dechrystianizacja Europy Zachodniej.
17.	Kościół wobec ekspansji islamu.
18.	Kościół w dobie Cesarstwa Karolińskiego.
19.	Papiestwo w IX i X w.
20.	Ruch reformistyczny w Kościele w latach 960 – 1073.
21.	Reforma gregoriańska.
22.	Walka o reformę gregoriańską po śmierci Grzegorza VII.
23.	Kościół w IX – XI w. w poszczególnych krajach europejskich.
24.	Chryścianizacja Europy środkowej i Wschodniej.
25.	Chrzest Polski. Tworzenie organizacji kościelnej do poł. XI w.
26.	Organizacja Kościoła i życie chrześcijańskie na Zachodzie w IX – XI w.
27.	Kościół na Wschodzie w IX – XI w.
28.	Rozbicie jedności Kościoła. Schizma Cerulariusza.
29.	Wyprawy Krzyżowe.
30.	Walka papiestwa z cesarstwem w XII w. III Sobór Laterański.
31.	Herezje XII i XIII w. i walka z nimi. Powstanie i działalność inkwizycji kościelnej.

32	Recepcja reformy gregoriańskiej w poszczególnych krajach europejskich.
33	Papiestwo w XIII w. II Sobór Lyoński.
34	Odnowienie życia zakonnego. Zakony żebrzące. Nauka i kultura w XIII w.
35	Koniec średniowiecznej potęgi papiestwa. „Niewola awiniońska”.
36	Wielka schizma zachodnia. Ruch soborowy.
37	Prereformacja: Joachim de Fiore, John Wiclif i Jan Hus, waldensi.
38	Papiestwo w XV-XVI w.

7. Literatura

1.	Banaszak M., <i>Historia Kościoła katolickiego</i> , t. 1 – 2, Warszawa 1986 – 1987.
2.	<i>Historia Kościoła</i> , t. 1 – 2, pod red. L. J. Rogiera, R. Auberta, M. D., Knowles’a, Warszawa 1986.
3.	Kumor B., <i>Historia Kościoła</i> , t. 1 – 4, Lublin 2001.
4.	Umiński J., <i>Historia Kościoła</i> , t. 1, Opole 1959.

8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
Wykład informacyjny, problemowy i konwersatoryjny.	W.1-W.38

9. Nakład pracy studenta

9a. Studia stacjonarne

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS

Udział w zajęciach dydaktycznych.	60	3
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową.	60	3

Nakład pracy studenta w godzinach: 45 Liczba punktów ECTS: 2

10. Kryteria oceny

Na ocenę 2.0	<p>Niedostateczna. Niezadawalająca wiedza dotycząca treści wykładów. Wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie. Brak podstawowych kompetencji określonych programem przedmiotu. Brak podstawowych umiejętności określonych w efektach kształcenia. Bierny udział w zajęciach. [W,U,K]: Wiedza, umiejętności i kompetencje - poniżej 55% opanowania.</p>
Na ocenę 3.0	<p>Dostateczna. Zadawalająca wiedza, ale z licznymi błędami. Minimalna aktywność w wykładach konwersatoryjnych. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 55-65%.</p>
Na ocenę 3.5	<p>Dostateczna plus. Zadawalająca wiedza, ale ze znaczącymi niedociągnięciami. Dostateczna aktywność w wykładach konwersatoryjnych. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 65-75%.</p>
Na ocenę 4.0	<p>Dobra. Dobra wiedza. Duża aktywność w wykładach konwersatoryjnych. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 75-85%.</p>
Na ocenę 4.5	<p>Dobra plus. Bardzo dobra wiedza z małymi niedociągnięciami. Wyróżniająca aktywność w wykładach konwersatoryjnych. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 85-95%.</p>
Na ocenę 5.0	<p>Bardzo dobra. Bardzo dobra wiedza. Wybitna aktywność w wykładach konwersatoryjnych. Bardzo dobre zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie powyżej 95%.</p>

11. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	ks. prof. UKSW dr hab. Waldemar Gliński
Osoba prowadząca wykład	ks. prof. UKSW dr hab. Waldemar Gliński

Sylabus obowiązujący w roku akademickim 2023/2024

.....

podpis autora

.....

podpis kierownika AKW